

Dnr 44-2010:2639

2010-12-15

Beslut

efter tillsyn i den fristående gymnasieskolan
Norrköpings Praktiska Gymnasium i Norrköpings
kommun

Baggium Utbildning AB
Ängbackevägen 15
428 34 KÅLLERED

2010-12-15

1 (11)

Dnr 44-2010:2639

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Norrköpings Praktiska Gymnasium

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Norrköpings Praktiska Gymnasium skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Norrköpings Praktiska Gymnasium erbjuder sju specialutformade program. Utbildningen på dessa program överensstämmer dock inte med skolans tillstånd. Enligt tillståndet har programmen inte några inriktningar utan omfattar kärnämneskurser, gemensamma karaktärsämneskurser och projektarbete. En stor del av innehållet i programmen ska enligt skolans tillstånd vara valbara kurser ur motsvarande nationella program. Av de poängplaner som skolan redovisar i samband med inspektionen framgår dock att skolan minskat ner på antalet valbara kurser genom att införa en eller flera inriktningar inom varje program. Som exempel kan nämnas att Norrköpings Praktiska Gymnasium har tillstånd för ett Specialutformat program närliggande fordonsprogrammet. Skolan benämner numera programmet Fordonsprogrammet inriktning Personbilmekaniker. Enligt tillståndet omfattar utbildningen valbara kurser omfattande 1150 gymnasiepoäng. Skapandet av en inriktning har fått till följd att skolans fordonsprogram nu endast erbjuder valbara kurser omfattande 650 poäng.

Skolinspektionen ser allvarligt på det inträffade eftersom det kan få långtgående konsekvenser för skolans nuvarande elever. Bland annat kan skolan inte utfärda formella gymnasiebetyg för elever på dessa inriktningar. Det är därför ytterst angeläget att Norrköpings Praktiska Gymnasium och Baggium Utbildning AB genomför utbildningen inom ramen för skolans tillstånd.

Från och med läsåret 2011/2012 införs en ny programstruktur på gymnasiet. Det innebär att alla fristående gymnasieskolor har fått ansöka om nya tillstånd hos Skolinspektionen. I beslut den 27 augusti 2010 förklarades Norrköpings Praktiska Gymnasium ha rätt till bidrag för tio nationella program men en eller flera inriktningar per program.

Norrköpings Praktiska Gymnasium deltar i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning och därmed är minst hälften av elevernas utbildning arbetsplatsförlagd. På varje program ansvarar en lärare för samtliga karaktärsämneskurser. Eftersom flertalet av skolans karaktärsämneslärare saknar lärarexamen genomförs undervisningen i yrkesämnena för majoriteten av skolans elever av lärare som inte är behöriga alternativt av handledare på en arbetsplats.

Den höga andelen obehöriga lärare samt omfattningen av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen ställer stora krav på att huvudmannen och rektorn säkerställer kvaliteten på utbildningen genom uppföljning och utvärdering av lärarnas och handledarnas arbete.

Inspektionen har emellertid visat att kvalitetssäkringen av utbildningen behöver stärkas eftersom det finns brister i utbildningen som skolan anordnar. Dessutom varierar kvaliteten på undervisningen mellan lärare. Rektorn behöver i ett nära ledarskap följa upp och stödja de lärare som har svårt att förverkliga uppdraget som anges i läroplanen och kursplaner.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Norrköpings Praktiska Gymnasium identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan erbjuder inte eleverna modersmålsundervisning (2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet).
- Skolan erbjuder inte i tillräcklig omfattning särskilt stöd till elever som riskerar att inte nå målen (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 21.1 Kunskaper)

Skolinspektionen har i tillsynen av Norrköpings Praktiska Gymnasium identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans behöver genomföra ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.
- Rektorn behöver i sitt dagliga arbete ta ett ökat ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.
- Huvudmannen behöver vidta åtgärder för att tillse att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de bedriver.
- Rektorn behöver inhämta kunskap och följa upp lärarnas undervisning samt arbeta för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan.

- Rektorn och lärarna behöver i högre utsträckning klargöra utbildningens mål och krav för eleverna samt arbeta aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 15 mars 2011 .

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjuristen Carin Holtz, enhetschefen Allan Westerdahl samt undervisningsrådet Anders Kennberg.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Eleonor Duvander
Undervisningsråd/föredragande

Kopia till

Norrköpings kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för skola X

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående gymnasieskolan Norrköpings Praktiska Gymnasium i Norrköpings kommun. Besök gjordes i skolan den 25 maj 2010.

Huvudmannen för Norrköpings Praktiska gymnasium får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades den tillförordnade rektorn, ett urval av lärare och elever. Huvudmannen representerades av en av Baggi-umkoncernens utvecklingsledare. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Norrköpings kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Företrädare för kommunens gymnasienämnd besöker skolan en gång per år. Senaste besöket ägde rum i december 2008 och fokuserade på viktiga kvalitetsaspekter som exempelvis personalens utbildning. Under besöket intervjuades skolledning, lärare och elever.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Norrköpings Praktiska Gymnasium

Skolan	Antal elever
Fristående gymnasieskola	101

Källa: Verksamhetsredogörelse från Norrköpings Praktiska Gymnasium

Skolverket beslutade den 9 januari 2007 (44-2007:1536) att Norrköpings Praktiska Gymnasium i Norrköpings kommun har rätt till bidrag för utbildningarna:

Specialutformat program närliggande Byggprogrammet
Specialutformat program närliggande Elprogrammet
Specialutformat program närliggande Energiprogrammet
Specialutformat program närliggande Naturbruksprogrammet
Specialutformat program närliggande Industriprogrammet
Specialutformat program närliggande Fordonsprogrammet
Specialutformat program närliggande Hantverksprogrammet
Specialutformat program närliggande Handelsprogrammet
Specialutformat program närliggande Omvårdnadsprogrammet
Specialutformat program säkerhetsmontör lås och larm

Utbildningarna har i bidragshänseende förts till motsvarande nationella program. Specialutformat program säkerhetsmontör lås och larm har i bidragshänseende hänförs till Elprogrammet.

Verksamheten vid Norrköpings Praktiska Gymnasium startade läsåret 2008/2009 och omfattar enligt de poängplaner som skolan redovisat i samband med inspektionen:

Byggprogrammet, *inriktning Husbyggnad* Elprogrammet, *inriktning Elteknik*
Energiprogrammet, *inriktning Ventilation*
Fordonsprogrammet, *inriktning Personbilmekaniker*
Handelsprogrammet, *inriktning Försäljning och service*
Omvårdnadsprogrammet
Specialutformat program lås och larm, *inriktning Låssmed, inriktning Larm samt inriktning Lås och Larm*

Vid inspektionsbesöket framgår att utbildningarna Specialutformat program närliggande Naturbruksprogrammet, Specialutformat program närliggande Industriprogrammet och Specialutformat program närliggande Hantverksprogrammet inte startat inom den tid som framgår av Skolverkets beslut och skolan har därmed inte rätt till bidrag för dessa utbildningar.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Baggium Utbildning AB med organisationsnummer 556257-5786. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94. Norrköpings Praktiska Gymnasium deltar i försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 101 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Norrköpings kommun. Vid tillsynsbesöket var skolans rektor sjukskriven. Skolans har därför en tillförordnad rektor under perioden 2010-05-10-06-07. Den tillförordnade rektorn är även rektor för Linköpings Praktiska Gymnasium.

Tillsynsprotokoll för Norrköpings Praktiska Gymnasium

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att ytterligare åtgärder behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Norrköpings Praktiska Gymnasium startade läsåren 2008/2009 och därför har inga elever ännu slutfört sin gymnasieutbildning. Av olika dokument, bland annat betygskatalogen och kvalitetsredovisningen, framgår dock att måluppfyllelsen är relativt låg i vissa kurser. I exempelvis kursen Arbetsmiljö och säkerhet fick sju av nitton elever betyget Icke godkänt.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn i sitt dagliga arbete behöver ta ett ökat ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever samt av de individuella studieplanerna framkommer att rektorn inte tagit tillräckligt ansvar för att utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser.

Skolan har ingen studie- och yrkesvägledare utan ansvaret för studie- och yrkesvägledningen vilar på elevernas mentorer och på rektorn. Eleverna uppger att de mycket sällan får möjlighet till studieplanering. I samband med intervjun framkommer att det finns en osäkerhet hos eleverna över vilka kurser de klarat av och vilka kurser som de just nu läser. Vid intervjun med eleverna framkommer att de programplaner och den information om kursutbud som finns på skolans hemsida inte överensstämmer med den muntliga information och de möjligheter till val av kurser som de i praktiken erbjudits av skolans rektor och av sina mentorer.

Bedömning:

Skolan behöver vidta åtgärder för att tillse att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolan har 13 lärare. Av dessa har knappt hälften en utbildning för den undervisning de bedriver. Endast en av skolans karaktärsämneslärare har lärarexamen.

Två av skolans karaktärsämneslärare deltar för närvarande i en lärarutbildning vid Högskolan i Halmstad.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver inhämta kunskap och följa upp lärarnas undervisning samt arbeta för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, 9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuer med den tillförordnade rektorn, lärare och elever framkommer att den ordinarie rektorn har prioriterat frågor som inneburit att det övergripande pedagogiska ledarskapet blivit lidande. Rektorn har lagt mycket tid på olika administrativa rutiner men även prioriterat arbetet kring elever i behov av särskilt stöd. Detta har lett till att rektorn sällan genomfört klassrumsbesök och eller på annat sätt inhämtat kunskap om och följt upp lärarnas undervisning.

Genom intervjuer med lärare och elever framkommer att vissa lärare tar ett stort ansvar för att genomföra utbildningen utifrån författningarnas krav. Av intervjuer med eleverna framkommer att kärnämneslärarna ger eleverna möjlighet till inflytande över kursernas innehåll och form, redovisar kursernas mål och betygskriterier samt grunderna för betygssättningen för eleverna. Inom karaktärsämneskurserna fungerar däremot inte detta arbete lika väl. Diskussioner mellan skolans lärare om bedömning och betygssättning sker i dagsläget sporadiskt på initiativ av lärarna.

Enligt skolans arbetsplan ska karaktärsämnesläraren besöka eleven "ungefär var tionde APU-tillfälle för att kontrollera att utbildningen på företaget följer studieplanen och programmålen". Av intervjuer med lärare och elever framkommer att vissa lärare sällan eller inte alls besökt arbetsplatsen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna i högre utsträckning behöver klargöra utbildningens mål och krav för eleverna samt arbeta aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden och 2.3 Elevens ansvar och inflytande

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever framkommer att vissa lärare informerar eleverna om kursplanernas mål och betygskriterier medan andra inte gör det. Det är framförallt i kärnämnen som eleverna anser sig ha en bild av utbildningens mål och krav. Likaså är det i kärnämnen som eleverna upplever att de har möjlighet att påverka innehåll och arbetsformer. Exempelvis har eleverna kunnat påverka undervisningen i ämnet engelska så att den blivit mer "infärgad" av elevernas studieinriktning.

Enligt eleverna får de vid den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen uppgifter av handledarna. Det är inte regel att uppgifterna vid APU-platsen knyter an till den teori och de kurser som de tidigare har gått igenom med karaktärsämneslärarna i skolan. Det händer dock att dessa sammanfaller. Generellt sett upplever eleverna att det är otydligt hur uppgifterna under den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen är kopplade till mål och krav i kursplanerna. Det är enligt Skolinspektionens bedömning av stor vikt att lärarna kontinuerligt planerar och följer upp innehållet i den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen. Det finns annars risk för att en alltför stor tilltro till att APU-platsen på ett naturligt sätt kopplar arbetsuppgifterna till målen i kursplanen leder till att utbildningen inte utformas i enlighet med bestämmelserna. Avsikten med den arbetsplatsförlagda utbildningen är enligt Skolinspektionen att det i en yrkesförberedande utbildning ska finnas en balans mellan branschens krav och den planering som utgår från målen i kursplaner och läroplan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

Skolan måste vidta åtgärder för att erbjuda modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Av intervjuer med den tillförordnade rektorn och elever framkommer att skolan har elever med rätt till modersmålsundervisning. Skolan har inte erbjudit dessa elever modersmålsundervisning. Enligt den tillförordnade rektorn kommer skolan nästa läsår erbjuda modersmålsundervisning i samarbete med Norrköpings kommun.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste vidta åtgärder för att säkerställa att särskilt stöd ges till elever som riskerar att inte nå kursens mål.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Av intervjuer med lärare och elever framkommer att skolan erbjuder stöd till elever som riskerar att inte nå kursens mål. Av inskickade åtgärdsprogram framkommer att skolan erbjuder olika insatser utifrån elevens behov. Skolan har dock ett generellt system för att erbjuda stöd som innebär att varje lärare har utrymme i sin tjänst för att finnas på plats vissa bestämda tider för att ge eleverna stödundervisning, så kallade stödtimmar. Upplägget bygger dock på att eleverna själva tar ansvar för att utnyttja denna resurs. Intervjuade lärare framhåller att stödet fungerar bra för de elever som väljer att utnyttja stödundervisningen. Problemet är att det finns elever som väljer att inte göra detta, vilket riskerar att leda till att dessa elever inte når målen.

